

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ 54. САВЕТОВАЊА СРПСКОГ ХЕМИЈСКОГ ДРУШТВА

Традиционално 54. Саветовање Српског хемијског друштва одржано је 29. и 30. септембра 2017. године у Београду у просторијама Ректората и Технолошко металуршког факултета Универзитета у Београду. Овогодишњи скуп био је посвећен презентацији оригиналних научних достигнућа из хемије и сродних дисциплина, као и обележавању 120. годишњице постојања Српског хемијског друштва. У научном делу учествовало је 85 учесника из девет земаља (Србија, Белгија, Кореја, Холандија, Швајцарска, Словенија, Румунија, Хрватска и Црна Гора), који су своје резултате представили кроз два пленарна предавања, шест предавања по позиву, 11 усмених излагања (5 на српском и 6 на енглеском језику) и 66 постерских презентација.

Пленарна предавања одржали су научници светског реномеа:

1. Wesley Browne
University of Groningen, Stratingh Institute for Chemistry
Photo- and Electrochemical Molecular switching: mechanisms and the non-innocence of spectroscopic techniques
2. Tanja Ćirković Veličković
Center of Excellence for Molecular Food Sciences, Faculty of Chemistry, University of Belgrade, Serbia; Faculty of Bioscience Engineering, Ghent University, Belgium; Ghent University Global Campus, Korea
Proteomics in food, nutrition and environmental sciences

Предавања по позиву одржали су истакнути домаћи научници:

1. Милица Гвозденовић, УБ-ТМФ: *Електрохемијски извори електричне енергије на бази полипирила и водених раствора електролита*
2. Љубодраг Вујисић, УБ-ХФ: *НМР спектроскопија у анализи нових недозвољених супстанци на српском тржишту*
3. Нико Радуловић, УН-ПМФ: *Комбиновање растварачем изазваних промена хемијских померања, теоријског предвиђања НМР параметара и потпуне спинске анализе при структурној анализи једињења са сложеним ^1H NMR спектрима*
4. Биљана Глишић, УК-ПМФ: *Утицај N-терминалне аминокиселине и контра-анјона на структуру и биолошку активност комплекса злата(III) са дипептидима који садрже L-хистидин*
5. Срђан Рончевић, УНС-ПМФ: *Ремедијација седимента загађеног перзистентним органским полутантима*
6. Филип Андрић, УБ-ХФ: *Непараметријски приступ поређењу хроматографских система (колона)*

Усмена саопштења презентована су на српском (5) и енглеском језику (6). Истовремено са 54. саветовањем СХД одржана је и 5. Конференција младих хемичара Србије на којој су такође била заступљена усмена излагања на енглеском језику. Пријатељи Српског хемијског друштва, професори Татјана Парац Вогт (КУ Лувен, Белгија), Марсел Сварт (Универзитет у Ћирони, Шпанија) и Весли Браун (Универзитет у Гронингену, Холандија) саслушали су сва излагања на енглеском језику, дискутовали са сваким од излагача и на основу целокупног утиска проистеклог из начина презентације и квалитета резултата наградили три најбоља рада новчаном наградом из сопствених извора. Прву награду освојила је Марија Лучић Шкорић са УБ-ТМФ за рад *Polyhydroxyalkanoates films with antifungal properties*, док су друга и трећа награда

додељене учесницама 5. Конференције младих хемичара Србије Јелени Лазић (УБ-ХФ) и Јелени Константиновић (УБ-ХФ) за радове *Multiple effects of bis-guanylhydrazines on C. albicans* (ЈЛ) и *Aminoquinoline derivatives with activity against Leishmania parasites in vivo* (ЈК).

Жеља пријатеља друштва да охрабривањем излагања на енглеском језику подстакну интернационализацију СХД, као и да подстреком младих истраживача унапреде његов рад произвела је осим искрене захвалности и велики позитиван одјек код свих учесника. Посебно је инспиративно било је обраћање председника жирија, професора Марсела Сварта при додели награда на затварању Саветовања. Његов говор, преузет са личног блога на страници <http://trends-in-science.blogspot.rs/2017/09/encouraging-to-speak-in-english.html>, свакако завређује да буде у целости пренет.

We are living in turbulent times in the world these days. Spain vs. Catalunya; Brexit; North Korea vs. the United States, are all examples of this. Within Science, these national borders fall away. The exchange of ideas and results is not limited because of them. They may however remain limited because of language, which reintroduces borders and puts up barriers that hampers the free flow of these ideas. In the past decades, English has become the scientific language of the world, which enables the advancement of science in general, and scientists in particular.

Therefore, after last year's Annual Meeting in Kragujevac, Maja Gruden, Tanja Parac, Wesley Browne and me discussed how we could improve the situation of chemical sciences in Serbia, and decided to introduce awards for the best talks given in English, by young researchers working in Serbia. And here I speak as well as Chair of the Young Academy of Europe when I say that positive changes in the European scientific world is best done by young researchers.

Today we have been at two sessions of the Serbian Chemical Society meeting with only English talks, and I must admit: we were highly impressed by you. It is not only the level of English, or the scientific results, but we were especially impressed with the communication of your results, in a natural way. Making a connection to the audience, explaining to them WHY you do the research, before you describe HOW, and WHAT you have obtained, is the most difficult part of science communication. And today you all did a really great job!

So, without further a due, I would like to announce the winners of the awards. Making the decision about the prize winners was easy, with unanimous votes by the jury for all three places.

3rd place: Jelena Konstantinović

2nd place: Jelena Lazić

and finally, especially because of an exceptional communication and connection with the audience:

1st place: Marija Lučić

Congratulations to all eleven speakers, because you all deserve an award

Живимо у турбулентним временима данашњег света. Шпанија наспрам Каталоније, Бреgzит, Северна Кореја наспрам Сједињених Држава – примери су који то показују. У Науци су овакве националне границе напуштене. Размена идеја и резултата није њима ограничена. Међутим, размена може да остане омеђена језиком, који поново уводи границе и подиже баријере чиме се омета слободан проток идеја. Последњих деценија енглески језик постао је светски научни језик, чиме је омогућен напредак науке упоште, а посебно научника.

Стога смо, после прошлогодишњег Саветовања у Крагујевцу, Маја Груден, Тања Парац, Весли Браун и ја, разматрајући начине на које бисмо могли да побољшамо ситуацију у српској хемији и сродним наукама, одлучили да уведемо награде за

најбоља излагања на енглеском језику, представљена од стране младих истраживача који раде у Србији. Када кажем да позитивне промене у европском научном свету најбоље доносе млади истраживачи, обраћам вам се и као председник Европске академије младих.

Данас смо присуствовали двома сесијама Саветовања Српског хемијског друштва на којима су била презентована само излагања на енглеском језику и морам вам признати: веома сте нас импресионирали. Није у питању само ниво енглеског језика, или научних резултата. Посебан утисак оставило је представљање ваших резултата на природан начин. Успостављање контакта са аудиторијумом објашњавајући им ЗАШТО се бавите истраживачким радом пре него што опишете КАКО и ШТА сте добили, најтежи је део научне комуникације. А данас сте сви ви то урадили заиста добро!

Дакле, желео бих без даљег задржавања да објавим имена добитника награда. Одлуку смо донели лако и једногласно за све три награде.

Треће место: Јелена Константиновић.

Друго место: Јелена Лазић,

и коначно, посебно због изузетне комуникације и контакта са аудиторијумом, прво место: Марија Лучић

У оквиру **постерских презентација** приказано је 66 радова, подељених у секције за аналитичку хемију (7), биохемију (3), биотехнологију (2), електрохемију (8), физичку хемију (4), хемијско инжењерство (3), хемију и технологију хране (4), хемију и технологију макромолекула (4), хемију животне средине (8), медицинску хемију (9), науку о материјалима (2), неорганску (4) и органску хемију (8).

Жири у саставу Мелина Калагасидис Крушић (председник), Мирјана Попсавин (члан) и Игор опсеница (члан) је на основу оригиналности, квалитета експерименталних резултата и примењених метода, јасноће и техничког квалитета презентације изложених постера одабрао три најквалитетнија постера која су награђена IUPAC-овим постерским наградама за 2017. годину. Ова награда додељује се на IUPAC-овим конгресима и одабраним националним конференцијама у оквиру IUPAC POSTER PRIZE програма. Овогодишњи добитници су:

1. Милена Стевановић, Марија Ђошић, Ана Јанковић, Маја Вукашиновић-Секулић, Весна Мишковић-Станковић: Biocompatible coating hydroxyapatite / chitosan / gentamicin obtained by electrophoretic deposition on titanium from aqueous suspension
2. Нада Савић, Биљана Глишић, Aurélien Crochet, Katharina M. Fromm, Милош Ђуран: Silver (I) complexes with phenanthrolines: the influence of ligand and silver(I) salt on the complex nuclearity
3. Александра Минић, Иван Дамљановић, Анка Пејовић, Јована Јовановић, Драгана Стевановић, Нико Радуловић, Горан Богдановић: Атропоизомеризам код 1-арил-4-фероценил-3-фенилтетрахидропиримидин-2(1H)-она

Један број аутора искористио је могућност да саопштења припреми на српском или енглеском језику према датим упутствима и у форми рада на четири стране. Ови радови се вреднују као радови на скупу националног значаја штампани у целини ($R_{65} = 0,5$). Као саставни део материјала 54. Саветовања СХД публикован је зборник кратких извода и радова у форми компакт диска.

У складу са прихваћеном праксом наводимо аутора који није презентовао пријављени рад:

Bojana Bradić, Uroš Novak, Blaž Likozar, National Institute of Chemistry, Department of Catalysis and Chemical Reaction Engineering, Hajdrihova 19, 1000, Ljubljana, Slovenia: Dissolution of chitin in eutectic solvents and quantitative analysis by using ATR-FTIR spectroscopy

Одржавање 54. Саветовања СХД помогли су Министарство просвете, науке и технолошког развоја Србије, компанија „Браћа Мирчић“ из Младеновца у сарадњи са Grovana Watch Co. LTD из Швајцарске, професор Татјана Парац-Вогт са Универзитета у Лувену из Белгије, професор Марсел Сварт са Универзитета у Ђирони из Шпаније и професор Весли Браун са Универзитета у Грононгену из Холандије.

Као знак пажње и захвалности за **посебан допринос раду СХД**, професорима Браниславу Николићу из Београда и Марселу Сварту из Ђироне уручени су сатови са гравуром грба СХД, дар компаније „Браћа Мирчић“ из Младеновца и Grovana Watch Co. LTD из Швајцарске.

Припрема и одржавање Саветовања организовани су кроз рад Научног и Организационог одбора, чији су чланови:

Научни одбор – Драгана Милић, председник, Биљана Абрамовић, Горан Бошковић, Марија Гавровић Јанкуловић, Маја Груден, Иван Гутман, Милош Ђуран, Владислава Јовановић, Бранимир Јованчићевић Мелина Калагасидис Крушић, Зорица Кнежевић, Гордана Ђирић-Марјановић, Бојана Обрадовић, Рада Петровић, Мирјана Попсавин, Маја Радетић, Нико Радуловић, Славица Ражић и Драгица Тривић;

Организациони одбор – Живослав Тешић, председник, Рада Баошић, Мелина Калагасидис Крушић, Игор Опсеница и Марија Лучић Шкорић. У раду Организационог одбора извесно време, до неопозиве оставке, учествовао је и Александар Декански.

Такође, ефикасном раду Саветовања значајно су допринели Вера Ђушић из канцеларије СХД и студенти волонтери са Хемијског и Технолошко металуршког факултета у Београду.

Драгана Милић
председник Научног одбора
54. Саветовања СХД